

C-42/18 Finanzamt Trier proti Cardpoint GmbH **z 3. 10. 2019**

Oslobodenie od DPH – transakcie týkajúce sa platieb – služby súvisiace s prevádzkovaním bankomatov

- *Ide o spor medzi Finanzamt Trier (Finančný úrad Trier, Nemecko) a spoločnosťou Cardpoint GmbH, právnou nástupkyňou spoločnosti Moneybox Deutschland GmbH, týkajúci sa zamietnutia oslobodenia od DPH zo strany Finanzamt Trier služieb poskytovaných spoločnosťou Cardpoint GmbH banke v súvislosti s prevádzkovaním bankomatov.*
- *Článok 13 B písm. d) bod 3 šiestej smernice [článok 135 ods. 1 písm. d) DPH smernice].*

Článok 135

1. Členské štáty oslobodia od dane tieto transakcie:

d) transakcie vrátane dojednávania týkajúceho sa vkladov, bežných účtov, platieb, prevodov platieb, dlhov, šekov a iných obchodovateľných nástrojov s výnimkou vymáhania dlhov;

- *Oslobodenie činností týkajúcich sa vkladov a bežných účtov vrátane ich sprostredkovania ustanovuje zákon o DPH v § 39 ods. 1 písm. c).*

Predmet sporu

Nemecká spoločnosť Cardpoint GmbH (ďalej len „Cardpoint“) poskytovala banke služby prevádzkovania bankomatov. Do bankomatov nainštalovala hardvér a softvér potrebný na ich fungovanie. Okrem toho bola zodpovedná za prepravu bankoviek poskytnutých touto bankou a za dopĺňanie bankomatov bankovkami. Poskytovala tiež poradenstvo v súvislosti s bežnou prevádzkou týchto bankomatov.

Transakcie spojené s výberom hotovosti prebiehali tak, že majiteľ bankového účtu vložil svoju bankomatovú kartu do bankomatu a príslušný softvér načítal údaje z tejto karty. Ich skontrolovanie bolo v réžii spoločnosti Cardpoint, ktorá požiadala poskytovateľa služieb v oblasti IT, spoločnosť BankVerlag GmbH, o schválenie požadovaného výberu. Tento poskytovateľ služieb odoslal žiadosť do medzibankovej siete, prostredníctvom ktorej ju prijala banka, ktorá vydala predmetnú platobnú kartu. Táto banka skontrolovala, či je na účte majiteľa dostatok prostriedkov a rovnakou prenosovou cestou zaslala schválenie alebo zamietnutie požadovaného výberu.

V prípade schválenia spoločnosť Cardpoint zabezpečila výdaj bankoviek a vygenerovala záznam o výbere z bankomatu. Tento záznam odoslala ako pokyn na zúčtovanie svojmu klientovi – banke prevádzkujúcej predmetný bankomat. Uvedená

banka preniesla záznamy v nezmenenej podobe do systému nemeckej centrálnej banky – Deutsche Bundesbank.

Spoločnosť Cardpoint tiež vyhotovovala denný nezmeniteľný záznam, ktorý obsahoval všetky transakcie daného dňa a ktorý bol tiež odosielaný centrálnej banke. Tieto záznamy umožnili zaevidovanie pohľadávky banky, ktorá prevádzkuje predmetný bankomat, voči banke majiteľa účtu, ktorého sa týkala transakcia, ako aj pohľadávky na príslušné poplatky spojené s výberom.

Spoločnosť Cardpoint pôvodne na poskytované služby uplatnila DPH, avšak následne požiadala o vrátenie DPH, keďže sa domnievala, že tieto služby majú byť oslobodené od dane. Nemecký správca dane túto žiadosť zamietol s tým, že služby poskytované touto spoločnosťou nepredstavujú „transakcie týkajúce sa platieb“, a nie sú teda oslobodené od dane.

Predmetom sporu bola teda otázka, či poskytovanie služieb banke spočívajúce v uvedení bankomatov do prevádzky a ich udržiavanie v prevádzkyschopnom stave, v ich dopĺňaní, inštalovaní hardvéru a softvéru na načítanie údajov z platobných kariet, v prenose žiadosti o autorizáciu vykonania výberu hotovosti banke, ktorá vydala použitú platobnú kartu, vo vyplatení požadovanej hotovosti a vyhotovení záznamu transakcie výberu patrí medzi „transakcie týkajúce sa platieb“, ktoré sú oslobodené od DPH.

Argumenty uvedené v rozsudku Súdneho dvora EÚ

- Súdny dvor EÚ najskôr uviedol, že výber hotovosti z bankomatu je „platobnou službou“ v zmysle práva EÚ. Okrem toho, pokiaľ ide o „transakcie týkajúce sa platieb“, pripomenul predchádzajúcu judikatúru, podľa ktorej **sa úvahy o transakciách týkajúcich sa bankových prevodov uplatňujú aj na transakcie týkajúce sa platieb.**
- Vzhľadom na tieto úvahy možno z ustálenej judikatúry vyvodiť záver, že **na to, aby dotknuté služby mohli byť kvalifikované ako „transakcie týkajúce sa platieb“, musia tvoriť z celkového pohľadu zrejmy súbor, ktorého cieľom je splniť osobitné a podstatné úlohy platby, a teda vedie k prevodu peňažných prostriedkov a vyvoláva právne a finančné zmeny.**
- V súvislosti s uvedenými kritériami Súdny dvor EÚ s odvolaním sa na rozsudok **vo veci C-607/14 Bookit** pripomenul, že:
 - je potrebné odlišovať službu patriacu pod toto oslobodenie od dane od služby čisto materiálnej alebo technickej povahy a
 - z tohto dôvodu sú funkčné aspekty rozhodujúce na určenie, či ide o transakciu týkajúcu sa platieb, pričom
 - kritérium umožňujúce odlíšiť transakciu vedúcu k prevodu finančných prostriedkov a vyvolávajúcu právne a finančné zmeny, ktorá spadá pod oslobodenie od dane upravené v tomto ustanovení, od transakcie, ktorá nemá takéto

účinky, a teda nespadá pod predmetné oslobodenie od dane, spočíva podľa Súdneho dvora EÚ v otázke, **či dotknutou transakciou dochádza skutočne alebo potenciálne k prevodu vlastníctva predmetných finančných prostriedkov, alebo či vedie k splneniu osobitných a podstatných úloh takéhoto prevodu,**

- skutočnosť, že samotný poskytovateľ služieb priamo uskutočňuje odpisovanie finančných prostriedkov z účtu alebo pripisovanie finančných prostriedkov na účet, alebo aj zápis prevodov na účtoch toho istého majiteľa, v zásade umožňuje domnievať sa, že táto podmienka je splnená, a na základe toho dospieť k záveru, že predmetná služba je oslobodená od dane,
- samotná skutočnosť, že služba priamo nezahŕňa takýto úkon, však nemôže bez ďalšej analýzy vylúčiť možnosť uplatnenia oslobodenia od dane, keďže spomenutý výklad podľa predchádzajúcej judikatúry totiž nestanovuje podrobné pravidlá uskutočnenia platieb.
- Na položenú otázku je preto podľa Súdneho dvora EÚ potrebné odpovedať so zreteľom na tieto úvahy.
- Súdny dvor EÚ následne zhrnul **okolnosti prejednávaneho prípadu**, kde:
 - spoločnosť Cardpoint neuskutočňovala odpisovanie finančných prostriedkov z dotknutých bankových účtov, ale zaistovala fyzické vyplácanie peňažných súm z bankomatov tým, že zabezpečovala prevádzkyschopnosť daných bankomatov,
 - navyše sama transakcie neautorizovala – táto spoločnosť totiž nemala pri dotknutých transakciách rozhodovaciu právomoc, ale iba odoslala údaje cez reťazec sprostredkovateľov banke, ktorá vydala použitú platobnú kartu, a podľa pokynov tejto banky zabezpečila vyplatenie požadovanej hotovosti,
 - napokon urobila záznam o predmetnom výbere hotovosti, ktorý odoslala ako pokyn na zúčtovanie svojmu klientovi, t. j. banke, ktorá prevádzkovala predmetný bankomat.
- Na základe uvedených okolností prejednávaneho prípadu Súdny dvor EÚ dôvodil, že:
 - sa nezdá, že by služby poskytované spoločnosťou Cardpoint viedli k realizácii prevodu finančných prostriedkov a vyvolávali právne a finančné zmeny, ktorými sa vyznačuje „transakcia týkajúca sa platieb“,
 - na rozdiel od situácie vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok C-607/14 Bookit, služby poskytované spoločnosťou Cardpoint sa síce neobmedzovali na výmenu údajov medzi bankou, ktorá vydala platobnú kartu, a bankou prevádzkujúcou daný bankomat, ale týkali sa aj fyzickej distribúcie bankoviek – **vydanie bankoviek pri výbere v bankomate však nepredstavuje prevod vlastníckeho práva zo spoločnosti Cardpoint na užívateľa bankomatu** – autorizáciu výberu hotovosti, odpísanie príslušnej sumy z bankového účtu užívateľa uvedeného

- ho bankomatu a prevedenie vlastníckeho práva k finančným prostriedkom na tohto užívateľa uskutočnila samotná banka, ktorá vydala platobnú kartu,
- navyše, len banka prevádzkujúca predmetný bankomat zadáva záznamy do systému nemeckej centrálnej banky Deutsche Bundesbank, pričom
 - účelom generovania denného súboru údajov spoločnosťou Cardpoint, ktorý nemožno upravovať a ktorý obsahuje všetky transakcie dotknutého dňa, a jeho následného odoslania do systému Deutsche Bundesbank, je informovať nemeckú centrálnu banku o vykonaných autorizovaných transakciách, a preto sa nemožno domnievať, že jeho účinkom je plnenie osobitných a podstatných úloh platby.
- **Výklad, podľa ktorého sa nejaví, že by služby poskytované spoločnosťou Cardpoint viedli k realizácii prevodu finančných prostriedkov a vyvolávali právne a finančné zmeny, ktorými sa vyznačuje „transakcia týkajúca sa platieb“, podľa Súdneho dvora EÚ nespochybňuje skutočnosť, že tieto služby, najmä zaznamenávanie údajov a ich prenos, ako aj vydanie hotovosti, sú nevyhnutné na uskutočnenie transakcií týkajúcich sa platieb, ktoré sú oslobodené od dane.**
 - V tejto súvislosti Súdny dvor EÚ pripomenul ustálenú judikatúru, z ktorej vyplýva, že:
 - vzhľadom na striktný výklad oslobodení od DPH neumožňuje táto jediná skutočnosť dospieť k záveru, že uvedené služby sú oslobodené od dane, pokiaľ nie sú splnené ďalšie spomenuté kritériá,
 - takýto výklad pojmu „transakcie týkajúce sa platieb“ navyše podporuje cieľ tohto ustanovenia, ktorý spočíva najmä v zmiernení prípadných ťažkostí pri určovaní protihodnoty za poskytnutú službu, a teda pri určovaní základu dane – protihodnotu, ktorú dostane spoločnosť Cardpoint za poskytnutie jej služieb, možno v tomto prípade bez väčších ťažkostí zistiť.
 - **Poskytovanie služieb banke, ktoré spočíva v uvedení bankomatov do prevádzky a ich udržiavaní v prevádzkyschopnom stave, v ich dopĺňaní, inštalovaní hardvéru a softvéru na účely načítania údajov z platobných kariet, v prenose žiadostí o autorizáciu vykonania výberu hotovosti banke, ktorá vydala použitú platobnú kartu, vo vyplatení požadovanej hotovosti a v zázname transakcie výberu, nepatrí medzi „transakcie týkajúce sa platieb“, a teda nie je oslobodené od DPH.**

Súvisiace rozsudky Súdneho dvora EÚ

- C-2/95 SDC
- C-607/14 Bookit
- C-5/17 DPAS

Slovenská legislatíva

Finančné činnosti oslobodené od dane upravuje § 39 zákona o DPH. V § 39 odseku 1 písm. a) až l) sú vymenované jednotlivé druhy finančných služieb oslobodených od dane. Písmeno d) citovaného ustanovenia zahŕňa činnosti týkajúce sa platieb, prevodov platieb, šekov, prevoditeľných dokumentov, dlhov s výnimkou vymáhania dlhov. Tieto činnosti sú oslobodené od dane bez ohľadu na to, kto ich poskytuje – či banka alebo iný subjekt.

Zákon o DPH pojem „činnosti týkajúce sa platieb, prevodov platieb“ bližšie nedefinuje, ani v tejto súvislosti nebol vydaný žiaden metodický pokyn.

Zákon o DPH z hľadiska cieľov, ktoré sleduje, vychádza z DPH smernice vzhľadom na jej transpozíciu do právneho poriadku SR. Keďže na dosiahnutie cieľov smerníc (v tomto prípade DPH smernice) je nevyhnutné, aby pojmy v nich použité boli vykladané členskými štátmi EÚ konzistentne, je potrebné skúmať výklad predmetných služieb, na ktoré sa uplatňuje oslobodenie od DPH, aj v rozsudkoch SD EÚ.

Uvedený rozsudok preto môže mať praktický vplyv na uplatňovanie príslušných ustanovení zákona o DPH, najmä pre subjekty, ktoré poskytujú služby prevádzkovaní bankomatov vrátane vkladania bankoviek a inštalácie príslušného hardvéru a softvéru.

Taktiež môže mať vplyv aj na ďalšie dotknuté subjekty pri posúdení, či sa na ich činnosti vzťahuje oslobodenie od dane, ktoré sa uplatňuje na činnosti týkajúce sa vkladov a bežných účtov vrátane ich sprostredkovania. V každom jednotlivom prípade je potrebné preskúmať ich obsahovú náplň a funkčné aspekty najmä z hľadiska účasti, resp. rozsahu zodpovednosti na právnych a finančných zmenách vzťahujúcich sa na prevod vlastníctva finančných prostriedkov, v zmysle kritérií uvedených v tomto rozsudku.

ZOZNAM VÝROKOV ROZSUDKOV

C-410/17

A Oy, za účasti: Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö

10. 1. 2019

1. Článok 2 ods. 1 písm. a) a c) DPH smernice v spojení s článkom 14 ods. 1 a článkom 24 ods. 1 tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že ak má na základe zmluvy o demolácii poskytovateľ služieb, t. j. spoločnosť vykonávajúca demolačné práce, povinnosť vykonať demolačné práce a v prípade, že odpad z demolácie obsahuje šrot, môže tento šrot predat', zahŕňa táto zmluva poskytnutie služby za protihodnotu, a to vykonanie demolačných prác, a taktiež dodanie tovaru za protihodnotu, a to dodanie tohto šrotu, ak kupujúci, t. j. táto spoločnosť, priradí tomuto dodaniu hodnotu, ktorú zohľadňuje pri stanovení ceny ponúkanej za vykonanie demolačných prác, pričom uvedené dodanie tovaru podlieha DPH len pod podmienkou, že je uskutočnené zdaniiteľnou osobou, ktorá koná ako zdaniiteľná osoba.
2. Článok 2 ods. 1 písm. a) a c) DPH smernice v spojení s článkom 14 ods. 1 a článkom 24 ods. 1 tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že ak na základe kúpnej zmluvy na demontáž kupujúci, t. j. spoločnosť vykonávajúca demolačné práce, kúpi tovar určený na demontáž a pod hrozbou zmluvnej pokuty sa zaviazá v lehote stanovenej v zmluve rozobrať a odviezť tento tovar, ako aj odpad z tejto demontáže, zahŕňa táto zmluva dodanie tovaru za protihodnotu, t. j. dodanie tovaru určeného na demontáž, ktoré podlieha DPH len pod podmienkou, že je uskutočnené zdaniiteľnou osobou, ktorá koná ako zdaniiteľná osoba, čo musí preskúmať vnútroštátny súd. Ak má kupujúci povinnosť rozobrať a odviezť tento tovar, ako aj odpad z tejto demontáže, čím konkrétne vyhovie potrebám predávajúceho, čo musí preskúmať vnútroštátny súd, zahŕňa táto zmluva aj poskytnutie služieb za protihodnotu, t. j. poskytnutie demolačných alebo demontážnych prác a odvozu odpadu, ak tento kupujúci priradí tomuto poskytnutiu hodnotu, ktorú zohľadňuje v ponúkanej cene ako faktor znižujúci kúpnu cenu tovaru určeného na demontáž, čo musí preskúmať vnútroštátny súd.

Str. 13

C-165/17

Morgan Stanley & Co International plc proti **Ministre de l'Économie et des Finances**

24. 1. 2019

Článok 17 ods. 2, 3 a 5 a článok 19 ods. 1 šiestej smernice, ako aj články 168, 169 a 173 až 175 DPH smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že:

1. sa pri výdavkoch vynaložených pobočkou zaregistrovanou v jednom členskom štáte, ktoré sú výlučne určené tak na plnenia podliehajúce DPH, ako aj na plnenia oslobodené od DPH, ktoré uskutočňuje ústredie tejto pobočky nachádzajúce sa v inom členskom štáte,

Register rozsudkov Súdneho dvora EÚ a súvisiacich predpisov

Číslo rozsudku	Zúčastnená strana	Kľúčové pojmy	Legislatíva EÚ	Slovenská legislatíva	Strana
C-410/17	A	Dodanie tovaru a poskytnutie služby – protihodnota v naturáliách – demolačné práce	články 2 ods. 1 písm. a) a c), 14 ods. 1, 24 ods. 1 a 73 DPH smernice	§ 2 ods. 1 písm. a) a b), § 8 ods. 1 písm. a), § 9 ods. 1 a § 22 ods. 1 ZDPH	13
C-165/17	Morgan Stanley & Co International	Odpočítanie DPH – určenie pomernej časti odpočítateľnej DPH – prevádzkareň v inom členskom štáte – výdavky prevádzkarene vynaložené na vlastné plnenia, ako aj na plnenia uskutočnené ústredím	články 9 ods. 1 prvý pododsek, 168, 169, 173, 174 ods. 1 a 175 ods. 1 DPH smernice	§ 3 ods. 1 a 2, § 49 a § 50 ZDPH	21
C-434/17	Human Operator	Osoba povinná platiť DPH – uplatnenie odchýľujúceho sa opatrenia so spätnou účinnosťou – zásada právnej istoty	články 193, 199 ods. 1 písm. a) a b) a 395 ods. 1 prvý pododsek DPH smernice	-	31
C-531/17	Vetsch Int. Transporte	Oslobodenie od DPH – dovoz, po ktorom nasleduje premiestnenie tovaru do iného členského štátu – podmienky – daňový podvod pri následnom dodaní	články 2 ods. 1 písm. d), 17 ods. 1 prvý pododsek, 138 ods. 1 a ods. 2 písm. c) v znení účinnom do 31. 12. 2019, 143 písm. d) v znení účinnom do 23. 7. 2009, 143 ods. 1 písm. d) a ods. 2 a 201 DPH smernice	§ 2 ods. 1 písm. d), § 8 ods. 4, § 43 ods. 1 a 4, § 48 ods. 3 a § 69 ods. 8 ZDPH	36
C-562/17	Nestrade	Vrátenie DPH – časové obmedzenie možnosti opraviť chybné faktúry – zásada ekvivalencie – zásada efektivity	články 170 a 171 DPH smernice články 2 a 3 ods. 1 trinástej smernice	§ 56 až § 58 ZDPH § 62 ods. 1 písm. f) a § 69 DP	42